

Solna den 5 juni 2020

Till Finansdepartementet
via e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se
(kopia fredrik.sandstrom@regeringskansliet.se)

Svar remiss "Reviderat förslag för ett stärkt spelarskydd till följd av spridningen av sjukdomen covid-19", dnr Fi 2020/02404/OU

AB Svenska Spel inkommer härmed med Svenska Spelkoncernens svar på rubricerad remiss. Med Svenska Spel avses nedan såväl AB Svenska Spel som Svenska Spel Sport & Casino AB. Svenska Spels allmänna synpunkter på införandet av ytterligare reglering, såsom de beskrivits i tidigare remissvar, kvarstår. I detta svar understryks och tillförs vissa argument, och vidare ges en del kommentarer på det reviderade förslaget.

1. Sammanfattning av Svenska Spels synpunkter

Svenska Spel anser fortsatt att en förlustgräns för kommersiellt onlinespel är att föredra framför en insättningsgräns. Detta då en förlustgräns är bättre ur spelansvarssynpunkt och är enklare att införa, men också då en insättningsgräns lämnar utrymme för större möjligheter till kringgående av bestämmelserna.

Vidare ifrågasätts varför Vegas, utifrån den motivering som anges i promemorian, omfattas av den tillfälliga regleringen. Det saknas en koppling mellan pandemisituationen och en ökad risk för problemspelande på Vegas.

Att logiken vid förlängning av en satt tidsgräns ändras genom de nya bestämmelserna framstår som onödigt och saknar motivering. Den bidrar till ökade kostnader och svårigheter vid införandet samt är en modell som är svår för kunder att förstå.

Därutöver underskattas de kostnader och tekniska svårigheter som föreligger för att på kort tid införa de nya funktioner som förslagen medför även i det reviderade förslaget.

2. Förlustgräns att föredra framför insättningsgräns

Om ytterligare begränsningar i förhållande till gällande regelverk anses nödvändiga ser vi det som positivt att insättningsgränsen begränsas till kommersiellt onlinespel, då det är den spelformen som anses vara mest riskfylld. Utan närmare motivering hålls dock fast vid en modell med en insättningsgräns i stället för en förlustgräns, som bland annat vi föreslagit. Vi anser att det fortsatt finns starka argument för att det bör vara en förlustgräns som införs, i stället för en insättningsgräns.

En spelare med riskfyllt spelande behöver hjälp att inse vad spelet kostar. Det är då tydligare att kommunicera förlusten än en insättning. Insättningar kan en spelare inför sig själv och andra enklare förklara bort, eller minska betydelsen av, med olika argument. För spelaren är det tydligare att en förlust är en ren kostnad, i jämförelse med en insättning.

För att skydda spelare, som kan gå långt i att hitta alternativa vägar för sitt spelande, är det därutöver bättre med en förlustgräns då den inte kan manipuleras lika enkelt som en sådan insättningsgräns som nu föreslagits. Det följer av spelförordningen 11 kap. 3 § att en spelare kan ändra en insättningsgräns, och en höjning kan då börja gälla efter 72 timmar. - Detta är i sig en olycklig skrivning, då det borde stå att en höjning får börja gälla först när tidsperioden för en redan satt gräns löpt ut, dock tidigast efter 72 timmar. Nu kan hävdas att, enligt förordningens ordalydelse, en vecko- och månadsgräns kan ändras efter 72 timmar. Detta medför att effekten av satta vecko- och månadsgränser för insättningar begränsas. Det noteras att vi inte tillämpar regeln så, utan vi tillåter bara höjning efter att den tidsperiod som höjningen avser löpt ut, dock som tidigast efter 72 timmar. - Oavsett detta så kan konstateras att satta gränser för insättning kan ändras med relativt kort varsel, en veckogräns som gäller en vecka kan ändras med effekt nästa vecka. I promemorian beskrivs att den nu föreslagna bestämmelsen inte omfattar de spelbolag som har licens för både vadhållning och kommersiellt onlinespel och som avstår från att tillhandahålla kommersiellt onlinespel till spelare som väljer att sätta en högre insättningsgräns än 5 000 kr per vecka. Mot bakgrund av att insättningsgränser, som beskrivits ovan, kan ändras från vecka till vecka, kan spelare komma runt reglerna genom att helt enkelt ändra gränsen nedåt efter att ett högre belopp satts in.

- Spelbolaget bryter då inte mot den föreslagna bestämmelsen om spelaren spelar bort det högre beloppet som redan finns insatt på spelkontot, eftersom spelaren vid speltillfället och just den veckan, har en insättningsgräns på lägre än 5 000 kr.

Detta är en brist i det förslag som tagits fram. En förlustgräns på kommersiellt onlinespel skulle motverka denna slags kringgående.

Förlustgränsen träffar mer exakt den spelform som bedöms vara riskfylld, och vi undviker komplicerade modeller och komplicerad kundkommunikation, för att fortsatt kunna tillåta vadhållning på högre nivå. Att ett spelbolag helt ska avstå från att låta alla sina spelare spela på kommersiellt onlinespel, som också anges i promemorian som ett alternativ för

att kunna erbjuda vadhållning på högre nivå, vore ett stort intrång i den grundlagsskyddade näringsfriheten, och kan svårligen motiveras då det finns en mindre ingripande åtgärd som på ett bättre sätt kan uppnå det syfte som eftersträvas.

3. Vegas bör inte omfattas av ytterligare reglering

Vi anser fortsatt att det inte går att motivera ytterligare reglering utifrån pandemi-situationen vad gäller värdeautomater på andra platser än på ett kasino (Vegas).

Fakta om den nuvarande situationen är att cirka 140 restauranger är stängda till följd av pandemin, cirka 640 automater (15 %) är avstängda och omsättningen har gått ner med 18 % under april månad 2020. För restauranger och bingohallar är värdeautomaterna viktiga i en tid när de har stora svårigheter. Till det kan läggas att spelare med risk för spelproblem har minskat med 4 % under veckorna 10-22. Att då motivera införandet av ytterligare begränsningar utifrån pandemin är därmed inte logiskt försvarbart.

I promemorian hänvisas även till Stödlinjens samtal under 2019, och att Vegas är den tredje vanligaste spelformen för personer som ringer den nationella stödlinjen för spelproblem. Underlaget är dock begränsat och avser enligt vår beräkning ca 30 samtal under hela 2019. – Denna siffra ska också ses i ljuset av att under år 2019 genomfördes 297 telefonsamtal och skickades 9 496 brev till de spelare som visade tecken på spelproblem. I både breven och i samtalen uppmuntrades spelarna att ta kontakt med Stödlinjen. – Att använda detta förhållande som underlag för att införa ytterligare begränsningar är inte logiskt utan snarare kontraproduktivt, om syftet är att värna om de som har störst svårigheter.

4. Ändrad logik för höjning av tidsgräns.

Som vi redan anfört i tidigare remissvar är den förändrade logiken vid höjning av tidsgräns en komplicerande faktor för det tekniska införandet. Det finns inte någon motivering i promemorian till varför ändringen föreslås, eller till varför det inte anses lämpligt att i stället införa vårt alternativa förslag.

Utöver de rent tekniska och kostnadsmässiga aspekterna kan också anföras att det blir svårbegripligt för en kund att en ändring av en dagsgräns i början av månaden först kan få effekt efter nästa månadsskifte. Detta också i ljuset av att det finns en veckogräns och en månadsgräns som inte kan ändras förrän de tidsgränserna har löpt ut. Vi vidhåller därför att den bästa, och även den för kunderna mest intuitivt logiska regeln, bör vara (som då också medför att nuvarande metod kan behållas, utan att det blir en konflikt):

"Om spelaren väljer att förlänga inloggningstiden ska ändringen börja gälla när satt tidsgräns löpt ut, dock tidigast efter 72 timmar. "

5. Avslutande allmänna synpunkter

Svenska Spel vill återigen påpeka vad som anförts i tidigare remissvar att vi delar den oro som uttrycks i promemorian för att spridning av Covid-19, och att de åtgärder som vidtas i anledning av denna, ska öka problemspelet. Vi övervakar därför spelarnas beteende, för att kunna vidta åtgärder som motverkar överdrivet spelande. Åtgärder som vidtas bör erfarenhetsmässigt vara så individanpassade som möjligt, för att vara verkningsfulla och till hjälp för den enskilde individen. Vi kan tyvärr inte se att de bestämmelser som nu föreslås bidrar till att åtgärder sätts in på ett sätt som är verkningsfullt och till verklig hjälp för de som hamnar i problemspelande. Mot bakgrund av det faktaunderlag som finns tillgängligt är det därutöver tveksamt om de folkhälsoskäl som anges till stöd för föreslagna inskränkningar i näringsfriheten innebär att de åtgärder som föreslås är godtagbara.

Vi vill slutligen återigen påpeka att en stor del av de problem som uppstår för enskilda, och som får konsekvenser över lång tid även efter att en spelberoendeproblematik har behandlats, beror på att det finns långivare som ger lån utan en ordentlig realtidsbaserad kreditprövning.

För frågor var vänlig kontakta:

Helene Cedertorn
Chef Koncernsäkerhet & Compliance
E-post: helene.cedertorn@svenskaspel.se
Tel: 072 451 50 24

Dag som ovan,

Patrik Hofbauer, VD AB Svenska Spel